Ukážka č. 1

<u>František Hečko: Červené víno (úryvok)</u>

Marek je spotený a červený v tvári. Papier sa napĺňa kresbami jeho krásneho rukopisu a on musí obrobiť statočne **všetky** jeho biele riadky medzi linajkami. Z briežku vo Vlčích kútoch vidí ako v riedkej a priesvitnej hmle celý Vlčindol. Baraniu hlavu, kde viničné lístie **najskôr** červenie a žltne. Mladú horu so sviecami čerešní, orgovánovú cestu, čo oddeľuje kolmé riadky viniča nebohého Adama Rebru, maličký vinohrádok, od viničnej šíriny Silvestra Bolebrúcha. A tam, **hľa**, uprostred tejto nivy, mihá sa červená a žltá farba tureckého ručníka na hlave dievčaťa. To je Lucka Bolebrúchová, dievčatko ostré v podlhovastej tvári s nezábudkovými očami a neuveriteľne nohaté.

<u>Úlohy 1 – 17 platia pre ukážku č. 1</u>

1. **Z prvých dvoch viet úryvku vypíšte tri slová, v ktorých nastáva spodobovanie.**

_____

2. **V texte ukážky vyhľadajte dve zložené slová a napíšte ich v základnom tvare.**

_____

_____

3. **V názve diela, z ktorého pochádza ukážka:**
   a. Vyhľadajte podstatné meno a napíšte ho v tvare genitívu plurálu.

_____

   b. Vytvorte vetu, v ktorej použijete homonymum k tvaru slova, ktoré ste napísali ako odpoveď v úlohe a).

_____

4. **Z textu ukážky vypíšte:**
   a. tvar slova, v ktorom sa porušilo pravidlo o rytmickom krátení

_____

   b. tvar slova, v ktorom sa uplatnilo pravidlo o rytmickom

_____

5. **Napíšte, koľko zdrobnenín sa nachádza v texte ukážky.**

_____

6. **Z prvej vety ukážky vypíšte prísudok a bližšie určte jeho druh.**

_____

7. **Určte vetné členy v nasledujúcej vete (vetné členy označujte slovom).**
Musí obrobiť statočne všetky jeho biele riadky medzi linajkami.

_____

_____

8. **Od slova krásny utvorte:**

   a. jedno sloveso _____

   b. jedno zložené slovo- podstatné meno _____

9. **Z textu ukážky:**

   a. Vyhľadajte druhotnú predložku _____

   b. Utvorte vetu, v ktorej bude napísané slovo príslovkou.

_____

10. **Napíšte, ktoré slovné druhy sa nevyskytujú v prvých dvoch vetách ukážky.**

_____

11. **Z ukážky vypíšte všetky vokalizované predložky spolu so slovom, pred ktorým sa vyskytujú.**

_____

12. **Z ukážky vypíšte zvýraznené slová a zaraďte ich k slovným druhom. Každé z nich bližšie špecifikujte (napr. pekný – prídavné meno, akostné)**

_____

13. Z textu ukážky vypíšte jedno súvetie a určte jeho druh.

_____

_____

14. Napíšte, aký slohový postup prevažuje v ukážke.

_____

15. Napíšte, aký literárny žáner prestavuje dielo, z ktorého pochádza ukážka.

_____

16. Uveďte ďalšie dva znaky tohto literárneho žánru.

_____

17. Určte, aký druh trópu prestavuje slovné spojenie:

a. sviece čerešní _____

b. nezábudkové oči _____

<u>Úlohy 18 – 21 platia pre ukážku č. 2</u>

Ukážka č. 2

<u>Pavol Országh Hviezdoslav: Zuzanka Hraškovie (úryvok)</u>

Zuzanka Hraškuľča, púpavka, žubrienka.
Ubije mater ju, zaplače, postenká.
V kútik sa utúliac, metla kde, u dverí,
Zodvihne z úchytku
Posúcha úlomček upadlý materi,
Zúbky naň vycerí...
Zabudne na bitku.

Mať však je macocha. „Kdes bolo, fagane?“
„Vonku...len...na ceste.“ „ A nohy zbabrané
Po členky, prečo, há...?“ „Troška len – u päty –
Jarček hneď uloví...“
„Ja tebe! Vlačeň... na!“ Scupkali buchnáty,
Heglo až v chúďati.
„Joj!...Poviem ňaňovi.“

18. Určte literárny žáner, z ktorého pochádza ukážka.

---

19. Vyberte, ktorý z nasledujúcich znakov <u>nie je</u> charakteristický pre tento literárny žáner:

a. Hrdinovia príbehu na jeho konci obyčajne zomierajú.
b. Príbeh alegóriou zosmiešňuje a kritizuje niektoré ľudské vlastnosti.
c. Máva zhustený pochmúrny dej a rýchly spád.
d. Napätie sa z verša na verš stupňuje.

20. Slovo kdes` je:

a. zastarané slovo
b. básnické slovo
c. skratka
d. slangové slovo

21. Určte, čo vyplýva z textu ukážky:

a. Autor vyjadruje súcit s hlavnou postavou ukážky.
b. Autor odsudzuje neposlušnosť hlavnej postavy ukážky.
c. Hlavná postava ukradla chlieb, a preto je potrestaná.
d. Hlavnú postavu bije jej matka.

Doplňovacie pravopisné cvičenie k testu B
Doplňte hlásky a interpunkčné znamienka.

V decembr__ sa už každ__ teší na __ianoce. K t__mto sviatkom neodm__sliteľne patrí aj vianočn__ stromček ozdobený pestr__mi čokoládovými fig__rkami. Ten __šak treba starostlivo v__berať kúpiť a p__lkou upraviť vet__čky. Neob__čajne lákavé vône ktor__mi sa plnia domovy, a tradičné zv__ky dotvárajú kulisu __ianočných sviatkov. Do kúto__ sa hádžu orech__ peňaženky sa plnia ryb__mi šupinkami a v ro__krájanom jab__čku treba ob__aviť hviezdičku. Gazda či domáci pán plní k__midlá such__mi chlebovými kôrkami. Pri večer__ nesmú ch__bať o__látky s__ včel__m medom a cesnakom. Polie__ka b__va z kyslej kapusty alebo šošov__ce. Pre deti je najkrajšia chvíľa keď sa svetielka m__hajú v prítm__ izby stromček sa rozžiar__ a pod ním už v__dno kop__ darčeko__.